

Juha Ylitalo
Kuolemajärvi -juhla
10.9.2023
Tervetulo puhe

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, lotat ja pikkulotat, syntyperäiset kuolemajärveläiset, heidän lapsensa ja vunukkansa, hyvät naiset ja herrat

Legendaarisen viipurilaisen tukkukauppiaan kauppaneuvos Juho Lallukan sanotaan pitäneen sikäläisen historian parhaimman ja lyhyimmän tervetulo puheen:

”Tervetullo, mie maksan”.

Tiedustelin myös tältä mejän Pirhosen Sepolt, joka täällä usseimmiten on olt äänes, että mitä neuvoi häneltkii sais sen ”normaalin tervetulo puhheen ” kestoajaks.

Hää minnuu neuvo, jot ”niin kauan ko yhel jalal jaksaa puhuja seistä, korkeintaa 10 minuuttii normaalisti”.

En nyt väitä, että ryhdyn täällä sitä nyt kokeilemaan, ettekä te täältä pöntön takaa sitä näkisikään...

Hyvä juhlaväki. Olemme nyt eläneet jo toista vuotta lähialuehistoriassamme ja koko Euroopan turvallisuustilanteessa poikkeuksellisia aikoja. Venäjän helmikuussa 2022 aloittama brutaali hyökkäyssota rauhanomaista länsinaapuriaan vastaan toi vanhat muistot ja historian valitettavan jatkumon taas mieliimme. Uudet evakot joutuivat jättämään kotiseutunsa.

Lähihistorian edellisessä suuressa – onneksi rauhanomaisessa – maailmanpoliittisessa muutoksessa Berliinin muurin sortumisesta Neuvostoliiton ja Venäjän 1990-luvun alun murrokseen pääsivät karjalaisetkin lopulta ihan virallisesti ja laajasti matkustamaan menetetyille kotikonnuilleen. Vanhempi polvi muistelemaan menetettyjä kotejaan, mutta myös onnellista ja iloista lapsuuttaan ripeästi kehittyvässä itsenäisessä Suomessa. Me vunutkat saimme myös kesäisin tutustua kauniiseen koti-Karjalaan, Suomenlahden lämpimiin rantahietikoihin ja kimmeltävään Suomenlahteen, järviin ja jokiin.

Onneksi saimme myös nuo parikymmentä vuotta kokea asiallista ja ystävällistä naapuruutta, jonka aikana loimme hyviä henkilökohtaisia suhteita nykyasukkaisiin ja pääsimme entisöimään ja rakentamaan meille tärkeitä muistomerkkejä. Valitettavasti nyt näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa kotiseutumatkailu on taas käytännössä jäissä, sekä virallisista pakotteista että -uskaltaisin sanoa – henkilökohtaisesta motivaatiostakin johtuen. Me karjalainen kansa olemme tottuneet, että naapurissa on välillä hyviä tsaareja ja välillä pahoja tsaareja. Jokainen meistä päätelköön mielessään, minkälaisen hallitsijan vuoro nyt on ollut menossa.

Suomen on kuitenkin jatkossakin tärkeää pystyä asiallisesti hoitamaan rajanaapurinsa kanssa välttämättömiä käytännön asioita kuten rajatoimi ja valtiosopimukseen perustuva vastavuoroinen kulttuuri-, hauta-, ja sankarivainajamonumenttien kunnioittaminen.

Valtiollinen Venäjä on valitettavasti jo osoittanut poikkeavansa tästä sopimuksesta esimerkiksi Koiviston ja Kirvun kirkkomaiden muistomerkkejä tuhoamalla. Summan taistelumuistomerkilläkin on tietojen mukaan tehty joitain kaivuutöitä, mahdollisesti Venäjän nykyistä politiikkaan leimaavan ”natsien torjunnan” innoittamana.

Kuolemajärvi -säätölle on tärkeää, että vaalimme historiaamme ja kulttuuriperintöä jatkossakin syntyperäisten kuolemajärveläisten osuuden vääjäämättä hiipussa keskuudestamme.

Iloksemme olemme saaneet vahvistuksen, että menneiden parempien vuosien aikana luomamme yhteydet ja hyvät henkilökohtaiset suhteet toimivat kaikesta huolimatta edelleen. Keväällä saimme tiedon, että Kyrönniemessä oleva Agricola -muistomerkki on hyvässä hoidossa. Taavetti Inkisen raavaajamuistomerkki Karjalaisissa saa toivottavasti myös edelleen seistä paikallaan. Nämä muistuttakoon edelleen myös naapuriamme rauhantekijöistä ja kotiseudun rakentajista näinä vaikeina aikoina, jolloin itäinen imperialismi nostaa jälleen päätään haastaakseen nyt toisen rajaseudun ja sen asukkaiden oikeutuksen rauhaan ja oman tulevaisuutensa itsenäiseen rakentamiseen.

Se, mitä on meillä muistoissa ja perintönä, sitä ei kukaan ota meiltä pois.

Kotiseutumatkojen nyt jouduttua tauolle on tärkeää lujittaa sitä yhteistä kokemuspohjaa, jota me nuoremmat saimme sekä kotona että omilla kotiseutuvierailuillamme. Karjalan Liitto onkin nyt kerännyt muistitietoa myös kotiseutumatkoilta. Lisäksi me kaikki voimme kotonamme, sukuseuroissa ja karjalaisissa yhdistyksissä varmistaa, että uusinkin muistitieto saa sille kuluvan paikan historian jatkumossa.

Hyvät kuolemajärveläiset ja heidän jälkeläisensä.

Jos mie nyt vielä sanon, että tervetuloo, mie maksan, niin se tulee Kuolemajärvi -säätion puolesta, jolle on tärkeää järjestää näitä jokavuotisia juhlia. Puhvetin puolella työ saatte sitte kaivaa omat lantit essii.

Tervetuloo ja viihtykää!